

О некој Европи више не сањам

Пише: Ведрана Рудан
петак, 18 април 2008 20:30

– Не верујем у светли Запад и светлу будућност јер сва наша будућност је иста као и прошлост моје прабаке. Потпуно иста... Европу сам хтела упознати јер је Европа оно чему ми као тежимо, и кад уђемо у Европу ми ћемо постати нормална земља и нормални грађани. Много сам путовала и схватила да је потпуно свеједно где човек живи. Живот је леп тамо где ти је пет или шест пријатеља. Разговарала сам са Швеђанима, Италијанима, Немцима, син ми је студирао у Аустрији, и завршио школовање у Америци. Дакле, знам нешто о томе и схватам да куда год идеш, то је само разговор са самим собом. Не постоји обећана земља, и не постоји демократија, и не постоји Европа која ће мени помоћи. Или Хрватској. Хрватска већ јесте у Европи јер је продана. Ми смо све продали Европи, Америци, Азији, и немамо ништа своје, хрватско, осим можда сира и врхња. О некој Европи више не сањам, а Хрватска је само неушминкана Немачка или мало прљавија Шведска али све је то исто.

Овако за „Политику“ говори Ведрана Рудан, која ових дана борави у Београду поводом промоције своје књиге „Кад је жена курва/кад је мушкарац педер“, у издању куће „ВБЗ“. Ведрана Рудан, која за себе понекад говори да није књижевница већ провокатор, вечерас ће од 19 часова бити у београдском Центру за културну деконтаминацију (Бирчанинова 21), када ће се разговарати о њеној новој књизи.

Реч је о збиру колумни о мушко-женским односима, текстовима о љубави, сексу, смрти, старости..., објављиваних у „Националу“, односно како издавач најављује, рукопису који се чита и слева и здесна, и спреда и отпозади... Ведрана Рудан, ауторка књига „Ухо, грло, нож“, „Љубав на последњи поглед“, „Ја, невјерница“, „Црнци у Фиренци“, биће сутра гост у Новом Саду, Радио кафеу 021 у 20 сати.

Поред више тема, кроз Вашу књигу можда највише провејава она о старости. Да ли сте ову књигу могли да напишете пре 20 година?

Ма, нема шансе. Једноставно не можете са 30 година написати роман о старости. Као што са шездесет не можете писати о девојци која живи данас. Може се покушати, можете гледати своју кћер и њене пријатељице али то није то. И, тек кад је човек стар, њему су неке ствари јасне. Наравно, можда прекасно јер од своје спознаје не профитира пошто за свој живот не може више ништа учинити. Али, бар знаш у чему је штос: спознаш

бесмисао љутње, бесмисао наде да ће бити боље, бесмисао вере да у великим стварима лежи срећа... Кад си млад, несретан си јер си сексуални објект, а кад си стар, са носталгијом се сећаш доба кад си био сексуални објект јер више то никад нећеш бити. А само зрела особа зна да је срећа у здрављу, у здравој деци, у мужу кога волиш и који ти се не гади и након 20 година брака. Једино то је битно, а не да ли ће председник твоје владе, зато што је лопов, добити 20 година робије.

Пишете колумне о мушко - женским односима. Како гледате на планетарни феномен „секса и града”, све више усамљених људи али и оних који сматрају да везивање лишава слободе ?

Имам двоје деце. Син живи сам, има свој стан и ужива у томе. Живот младих који живе сами је спознаја слободе, а не страх од слободе. Жена која живи сама, која одбија да роди, само је тако слободна. Чим жена роди, заувек губи слободу. Имати дете је доживотна робија, доживотни страх, безусловна љубав, дакле губљење слободе.

Шта је жена онда добила еманципацијом?

Жена никад није била нити ће икада бити еманципована. Биће еманципована кад све жене овог света престану да рађају, кад се деца буду куповала и расла у стакленој тегли а не у мајчином трбуху. Робињом је чине деца и одговорност према њима.

Ипак, жене су освојиле одређене друштвене улоге или, рецимо, кандидатуру за Белу кућу...

Па, Хилари Клинтон је експонент америчког капитала а не жена Америке. Дакле, Хилари није жена. Хилари је мушкарац већи него што је то њен муж. Нико ко се бави политиком нема пола. Постоји посебан пол – политичар. Ко год се бавио политиком нема никакве везе са моралом, а при том је најмање битно да ли тај неко носи панталоне или сукњу. Не бих се могла замислити на Хиларином месту, нити себе уверити да је то некаква борба за народна права. Не желим моћ и власт, нити господаре, толико директно колико их она има. А ужасавају ме и та манипулација и убијање широм кугле земаљске. Америка је Немачка из 1939, Хилари ће бити исти Хитлер као Буш. Али срећом постоје Кинези који ће довести све у неку жуту нормалу.

Тако кажете да је са Америком, а како је са Европом? Ево, сад, у Хрватској док „хита” ка ЕУ?

Ја сам дубоко сигурна да не постоје демократске земље, постоје само лопови више или мање вешти. Мислим да су политичари у Србији, Хрватској или Немачкој једнако велики злочинци, само што су Немци, захваљујући дугогодишњој пракси, вештији. Па је немачки политичар лопов а ми то не знамо, јер он то боље ради, а хрватски политичар је лопов који то не зна сакрити. Читала сам недавно изреку старог грчког филозофа да је закон као паукова мрежа која хвата ситне мухе а оне дебеле је раздиру. И онда видиш заправо да се свет не мења, да су људи некад и данас исти, да правда не побеђује, и да је срећа онолико велика колико се сам трудиш да је доживиш као нешто што ти не препоручују медији ни политика него срце.

Како вам изгледају медији у Хрватској?

Као и медији у Италији: корумпирани, лажу. Новинари морају бити посебно нечасни људи да би издржали сав тај притисак и сву ту лаж. Ако су часни, а има их, онда пуше, пију, да би издржали сав тај стрес. Погледајте око себе, нема здравих новинара. Јер, нема слободе. Слободе има онолико колико ти је слободан уредник. Уредник ти је онолико слободан колико је слободан спонзор који га плаћа. Тако, ви сте слободни онолико колико је слободна фабрика дувана која код вас објављује оглас и готово. Кад то спознаш...

Кад сте то спознали?

Ја сам то спознала тако грубо од када је дошла такозвана демократија у Хрватској. Кад смо као победили, од када смо постали капиталистичка земља. Робови. Робови су и наши политичари у односу на колеге из Немачке који их притискају да им продају хотеле, мотеле и обалу. Они који имају свога господара.

И тако ће бити...

Довека.

Да не питам, постоји ли независно новинарство.

Дефиниција независног новинарства је исто што и курва-девица. То је *contradictio in adjecto* . То је немогуће.

Рече, како себе зовете, први новинар који је страдао од Туђмановог режима...

Мислила сам да је то у реду, јер сам толико била против Туђмана, душом и срцем, не зато што је рекао или направио ово или оно. Ја сам знала да је он објект а не субјект, да он не одлучује... Продавао ми је причу у коју сам није веровао, у мржњу између Хрвата и Срба као нешто што би мене требало инспирисати, а сам је имао дома два Србина, два унука, који данас живе у Београду. Ја нисам веровала у његову мржњу према Србима, која је као била његов погон. И, кад те неко тера да мрзиш Србе, а сам код куће има два Србина које воли, онда ја њему аутоматски не верујем. Он је био Титов генерал који мени продаје причу о светлој будућности и нечему другом у односу на Титово време. Писала сам о томе, и због тога сам добила отказ, и мислим да је то у реду. Јер, ако ти је шеф Туђман, а ти лупеташ на његовом радију како је он ратни злочинац или лажов, то је логично. Касније сам добила на суду пресуду, вратила се, и онда дала отказ јер нисам могла да радим са колегама које су у социјализму биле острашћени комунисти, а у демократији острашћени нацисти. Ја баш страст нешто не волим. Исти људи преко ноћи су постали мрзитељи свега што није хрватско, а јуче су били мрзитељи свега што није југословенско. Па мени је мало те мржње било превише.

Шта бисте сад изабрали за своју професију, да поново бирате?

Професију која би ми за мало рада доносила много пара. С тим да баш своју душу и интегритет не морам да стављам на искушење. Мислим да би то био бизнис са цвећем, али да имам ексклузивно право да продајем цвеће само за скупе погребе. То би био посао живота. Да ти екипа ради венце када умру председници држава, бизнисмени. Да

О некој Европи више не санам

Пише: Ведрана Рудан
петак, 18 април 2008 20:30

им украшаваш гробове. С једне стране си срећан, јер су цркли, а са друге зарађујеш на њима. То би ме заиста усрећило.

Разговор о књизи

Ведрана Рудан ће вечерас од 19 часова бити у београдском Центру за културну деконтаминацију (Бирчанинова 21), када ће се разговарати о њеној новој књизи књиге „Кад је жена курва/кад је мушкарац педер“. Реч је о збиру колумни о мушко-женским односима, текстовима о љубави, сексу, смрти, старости..., објављиваних у „Националу“, односно како издавач најављује, рукопису који се чита и слева и здесна, и спреда и отпозади... Ведрана Рудан, ауторка књига „Ухо, грло, нож“, „Љубав на последњи поглед“, „Ја, невјерница“, „Црнци у Фиренци“, биће сутра гост у Новом Саду, Радио кафеу 021 у 20 сати.

Мирјана Сретеновић [објављено: 18/04/2008, Политика]